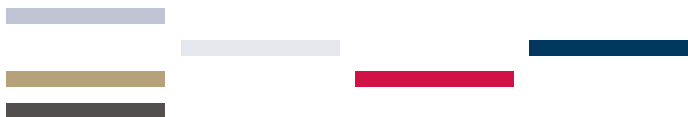
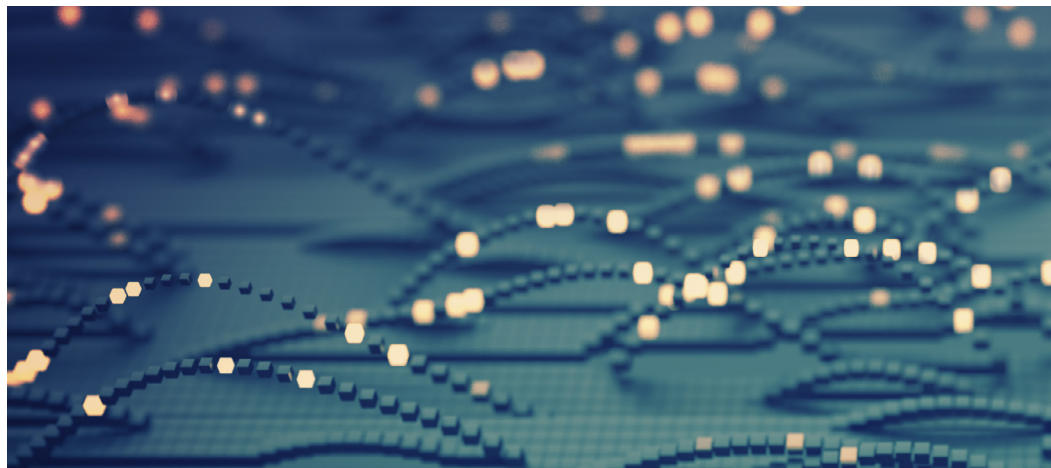

Er du på kant med loven?

- Spionage mod dansk forskning

Spionagetruslen

Danmark er på en række områder blandt de førende i verden, og det betyder, at danske forskningsinstitutioner og teknologivirksomheder er attraktive spionagemål for fremmede stater. PET vurderer at fremmede ikke-ligesindede stater har særlig interesse i dansk forskning og innovation indenfor kvanteteknologi, bioteknologi, energiteknologi, kunstig intelligens, rumteknologi og robotteknologi.

Fremmede efterretningstjenester har en lang tradition for at udnytte det åb-

ne akademiske system til at opbygge netværk af fortrolige kontakter og kilder. Det er PET's vurdering, at fremmede tjenester aktivt søger at opbygge kontakter i forskningsmiljøer i Danmark.

I Danmark betragtes overførsel af en række forskellige typer af viden, teknologi og knowhow som *uønsket*. Meget af denne overførsel er ikke reguleret via bestemmelser i straffeloven, men er uønsket af hensyn til Danmarks og Danmarks allieredes sikkerhedspolitiske interesser. Som medarbejder kan

du med fordel orientere dig i de retningslinjer, som gælder for netop din institution. I denne folder beskriver vi alene de forhold, som er omfattet af den danske straffelov – altså *ulovlig* vidensoverførsel.

Både forskere, administrativt ansatte og ledere er oplagte mål og det er derfor vigtigt, at du er opmærksom på, hvem du deler oplysninger med, da du risikerer at bryde dansk lovgivning. Dette gælder uanset om du har kontakt med fremmede stater gennem forsk-

ningssamarbejder, eller om du er udenlandsk forsker i Danmark.

Du kan få nærmere rådgivning om, hvordan du skal forholde dig til spionagetruslen ved den lokale sikkerhedsorganisation på din forskningsinstitution. Hvis du har mistanke om eller i øvrigt er i tvivl om, hvorvidt nogen forsøger at udnytte din viden, bør du kontakte PET på pet@pet.dk eller din lokale sikkerhedsorganisation.

Kan det ramme dig?

Hvis du enten arbejder for eller på anden måde hjælper en fremmed stat med hemmeligt at skaffe oplysninger om Danmark eller danske interesser, kan du blive straffet for spionage. Det gælder også, hvis du som udlænding på denne måde samarbejder med dit hjemland.

Spionage er kriminaliseret i straffelovens §§ 107 og 108.

Straffelovens bestemmelser om spionage omfatter *indsamling og videregivelse*

af statshemmeligheder og militære hemmeligheder, men bestemmelserne omfatter også andre oplysninger, herunder om fx handelspolitiske og forsyningsmæssige forhold, kritiske teknologier, kritisk infrastruktur eller oplysninger om enkeltpersoner.

Også anden form for *bistand* kan efter omstændighederne være omfattet af spionagebestemmelserne. Det vil for eksempel være tilfældet, hvis du agerer mellemmand for en fremmed efterretningstjeneste ved eksempelvis at

STRAFFELOVENS SPIONAGEBESTEMMELSER

§ 107. Den, som i fremmed magts eller organisations tjeneste eller til brug for personer, der virker i sådan tjeneste, udforsker eller giver meddelelse om forhold, som af hensyn til danske stats- eller samfundsinteresser skal holdes hemmelige, straffes, hvad enten meddelelsen er rigtig eller ej, for spionage med fængsel indtil 16 år.

Stk. 2. Såfremt det drejer sig om de i § 109 nævnte forhold, eller handlingen finder sted under krig eller besættelse, kan straffen stige indtil fængsel på livstid.

§ 108. Den, som uden at forholdet falder ind under § 107, i øvrigt foretager noget, hvorved fremmed efterretningstjeneste sættes i stand til eller hjælpes til umiddelbart eller middelbart at virke inden for den danske stats område, herunder samarbejder om at udøve påvirkningsvirksomhed med henblik på at påvirke beslutningstagning eller den almene meningsdannelse, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Såfremt det drejer sig om efterretninger vedrørende militære anliggender, eller virksomheden finder sted under krig eller besættelse, kan straffen stige indtil fængsel i 12 år. Det samme gælder, hvis påvirkningsvirksomheden efter stk. 1 udøves i forbindelse med valg og stemmeafgivning, der er omfattet af § 116.

skabe kontakt til nogen, som den fremmede stat er interesseret i, at leje en bolig (dækadresse) eller købe en mobiltelefon.

Det er ikke afgørende, om videregivelsen eller bistanden sker systematisk, eller om der er tale om et enkeltstående tilfælde. Dette kan dog have betydning for udmålingen af en senere straf.

Bemærk desuden at det ikke kun er egentlige efterretningstjenester, der er omfattet af spionagebestemmelserne.

Også spionage på vegne af andre fremmede myndigheder og organisationer kan være strafbar, hvis indsamlingen af oplysninger sker i det skjulte på vegne af en fremmed stat.

Arbejder du med dual-use teknologi?

Arbejder du med produkter og teknologier, som kan anvendes både militært og civilt (dual-use), skal du være opmærksom på de gældende eksportkontrolregler. Det gælder bl.a. sensorer og lasere, programmer og software samt produkter, der kan anvendes til fremstilling af masseødelæggelsesvåben. Derudover kan overførsel af viden om dual-use produkter mv. (teknisk bi-

stand) også - i visse tilfælde - være omfattet af eksportkontrolreglerne.

I forbindelse med indkøb eller salg af produkter til jeres forskning skal du desuden være opmærksom på forbudet mod import og eksport til og fra visse lande. Således er bl.a. Rusland, Iran og Nordkorea omfattet af en række internationale sanktioner.

HER KAN DU SØGE YDERLIGERE INFORMATION

- PET: Vurdering af spionagetruslen mod Danmark, Færøerne og Grønland, maj 2023
- PET: Rusland fører krig med dansk teknologi
- Erhvervsstyrelsens hjemmeside om eksportkontrol
- Udenrigsministeriets hjemmeside om sanktioner

© Politiets Efterretningstjeneste

Udgivet: November 2024

Tryk: Kailow A/S

Grafisk design: Permild · Grafisk Design

Fotos: Adobe Stock / Unsplash

PET